

III

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 11ης Μαρτίου 2011

αναφορικά με σύσταση για απόφαση του Συμβουλίου σχετικά με τις ρυθμίσεις για τη διαπραγμάτευση νομισματικής συμφωνίας με τη Γαλλική Δημοκρατία, που ενεργεί προς όφελος της γαλλικής υπερπόντιας κοινότητας του Αγίου Βαρθολομαίου

(CON/2011/22)

(2011/C 213/06)

Εισαγωγή και νομική βάση

Στις 10 Μαρτίου 2011 η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έλαβε αίτημα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη διατύπωση γνώμης αναφορικά με σύσταση για απόφαση του Συμβουλίου σχετικά με τις ρυθμίσεις για τη διαπραγμάτευση νομισματικής συμφωνίας με τη Γαλλική Δημοκρατία, που ενεργεί προς όφελος της γαλλικής υπερπόντιας κοινότητας του Αγίου Βαρθολομαίου ⁽¹⁾ (εφεξής το «σχέδιο απόφασης»).

Η αρμοδιότητα της ΕΚΤ για τη διατύπωση γνώμης βασίζεται στο άρθρο 219 παράγραφος 3 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η παρούσα γνώμη εκδόθηκε από το διοικητικό συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 17.5 πρώτη πρόταση του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Γενικές παρατηρήσεις

1. Μολονότι την τελική ευθύνη επί αποφάσεων σχετικών με τη σύναψη νομισματικών συμφωνιών με τρίτες χώρες φέρει το Συμβούλιο της ΕΕ, η ΕΚΤ δεν θα προέτρεπε τις υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ) που συνδέονται με κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ να υιοθετήσουν το ευρώ ως το επίσημο νόμισμά τους. Στην περίπτωση του Αγίου Βαρθολομαίου η ΕΚΤ δεν έχει αντιρρήσεις ως προς το σχέδιο απόφασης, δεδομένου ότι ο Άγιος Βαρθολομαίος, ο οποίος αποτελεί τμήμα της Γαλλίας, χρησιμοποιεί το ευρώ ήδη από το 1999. Προκειμένου να εξυπηρετηθεί η πρόθεση της Γαλλίας να διατηρηθεί το ευρώ στον Άγιο Βαρθολομαίο και μετά την 1η Ιανουαρίου 2012, οπότε η εν λόγω κοινότητα θα πάψει ν' αποτελεί μέρος του εδάφους της ΕΕ ⁽²⁾, η εξεύρεση λύσης για την αντιμετώπιση της μεταβολής των συνθηκών είναι αναγκαία σύμφωνα με το δίκαιο της ΕΕ. Εν προκειμένω ικανοποιητική λύση αποτελεί η σύναψη νομισματικής συμφωνίας με τη Γαλλική Δημοκρατία, ενεργούσα προς όφελος του Αγίου Βαρθολομαίου, καθώς πρόκειται να επιτρέψει στη Γαλλία να συνεχίσει να εφαρμόζει στον Άγιο Βαρθολομαίο τις διατάξεις του δικαίου της ΕΕ που είναι αναγκαίες όσον αφορά τη χρήση του ενιαίου νομίσματος στους ακόλουθους τομείς: νομισματική, τραπεζική και χρηματοπιστωτική νομοθεσία· αναγκαία μέτρα για την χρήση του ευρώ· προληπτική αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και προληπτική αντιμετώπιση της απάτης και της παραχάραξης μέσω πληρωμής, ρευστών και μη· κανόνες σχετικά με μέταλλα και μάρκες και υποχρεώσεις παροχής στατιστικών στοιχείων.
2. Εκκινώντας από την έκταση της εντολής για τη διεξαγωγή διαπραγματεύσεων που προβλέπει το σχέδιο απόφασης, η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται ότι η υπό εξέταση νομισματική συμφωνία, σε αντίθεση με τις συμφωνίες

⁽¹⁾ SEC(2011) 249 τελικό.

⁽²⁾ Άρθρο 3 της απόφασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 29ης Οκτωβρίου 2010 σχετικά με την τροποποίηση του ευρωπαϊκού καθεστώτος της νήσου του Αγίου Βαρθολομαίου, ΕΕ L 325 της 9.12.2010, σ. 4.

που συνήφθησαν με τρίτες χώρες όπως το Πριγκιπάτο του Μονακό, το Πριγκιπάτο της Ανδόρας, η Δημοκρατία του Αγίου Μαρίνου και η Πόλη του Βατικανού, δεν εξουσιοδοτεί τον Άγιο Βαρθολομαίο να εκδίδει τα δικά του κέρματα ευρώ. Πάντως, για λόγους ασφάλειας δικαίου και διαφάνειας, αυτό θα πρέπει να καταστεί σαφές, αν μη τι άλλο στο προοίμιο του σχεδίου απόφασης, έστω κι αν κατά τα λοιπά η ΕΚΤ επικροτεί αυτή την προσέγγιση.

3. Η ΕΚΤ επαναλαμβάνει ότι οιαδήποτε μεταβίβαση αναγκαία για τη διατήρηση ή την αποκατάσταση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας στον Άγιο Βαρθολομαίο, συμπεριλαμβανομένης της ειδικής οικονομικής βοήθειας για τις τράπεζες και τα λοιπά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, θα βαρύνει το Υπουργείο Οικονομικών της Γαλλικής Δημοκρατίας.
4. Η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται ότι τα καθήκοντα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Ευρωσυστήματος, συμπεριλαμβανομένων των πράξεων νομισματικής πολιτικής και της συλλογής στατιστικών στοιχείων, θα εκτελούνται από την Banque de France μέσω του Institut d'Émission des Départements D'Outre-mer (IEDOM).
5. Η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται εξάλλου ότι με τη νομισματική συμφωνία δεν σκοπείται η διασφάλιση άμεσης πρόσβασης των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων που είναι εγκατεστημένα στον Άγιο Βαρθολομαίο σε συστήματα πληρωμών και διακανονισμού εντός της ζώνης του ευρώ και ότι κάθε σύνδεση τέτοιας φύσης θα πρέπει να εξακολουθήσει να διενεργείται μέσω των οικείων γαλλικών αρχών.
6. Η ΕΚΤ υποστηρίζει σταθερά ότι ο ρόλος της στη διαπραγμάτευση νομισματικών συμφωνιών με ΥΧΕ πρέπει να είναι ακριβώς ο ίδιος, όπως και στη διαπραγμάτευση νομισματικών συμφωνιών με τρίτες χώρες. Από την άποψη αυτή το κείμενο του σχεδίου απόφασης θα πρέπει να προβλέπει ξεκάθαρα και απερίφραστα ότι απαιτείται η σύμφωνη γνώμη της ΕΚΤ για τα θέματα που εμπίπτουν στο πεδίο της αρμοδιότητάς της.
7. Η ΕΚΤ σημειώνει ότι το σχέδιο απόφασης δεν καλύπτει κάποια σημαντικά θέματα, τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπιστούν ως ακολούθως:
 - 7.1. Σε ό,τι αφορά άλλες νομισματικές συμφωνίες, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι το αρμόδιο όργανο για τη διευθέτηση διαφορών που ενδέχεται να ανακύψουν από αυτές. Το σχέδιο απόφασης θα πρέπει να καταστήσει σαφές ότι η ίδια ρύθμιση εφαρμόζεται και εν προκειμένω. Η ΕΚΤ θεωρεί ότι η δικαιοδοσία του Δικαστηρίου επί των συμφωνιών αυτού του είδους δεν είναι πρόδηλη και παραπέμπει συγκεκριμένα σε αρκετές γνωμοδοτήσεις του, όπου αυτό διακρίνει σαφώς ανάμεσα στις συμφωνίες που καταρτίζουν κράτη μέλη και σε αυτές που καταρτίζουν κράτη μέλη που είναι υπεύθυνα για εξαρτημένα από αυτά εδάφη, δηλ. που δεν ενεργούν υπό την ιδιότητά τους ως κρατών μελών⁽¹⁾.
 - 7.2. Ένα από τα σημαντικότερα στοιχεία της υπό εξέταση νομισματικής συμφωνίας θα πρέπει να αποτελεί η ανάγκη διασφάλισης της συνεχούς εφαρμογής στον Άγιο Βαρθολομαίο των συναφών υφιστάμενων και μελλοντικών νομικών πράξεων της ΕΕ με άμεσο αποτέλεσμα, π.χ. των κανονισμών. Η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται ότι η Γαλλία προτιμάει να αντιμετωπίσει αυτό το ζήτημα με τροποποιήσεις του οικείου γαλλικού οργανικού νόμου.

Η ΕΚΤ σημειώνει ότι το σχέδιο απόφασης, αντίθετα με ό,τι συμβαίνει στην περίπτωση άλλων νομισματικών συμφωνιών, δεν προβλέπει τη δημιουργία μεικτής επιτροπής υπεύθυνης για την αξιολόγηση της προόδου των νομοθετικών τροποποιήσεων. Η ΕΚΤ θεωρεί ότι η έλλειψη ενός τέτοιου οργάνου, στο οποίο η ΕΕ, ως συνυπογράφουσα τη συμφωνία, θα συμμετείχε και θα παρακολουθούσε την ορθή εφαρμογή του οικείου ενωσιακού κειμένου στην ΥΧΕ, δεν είναι λυσιτελής, ειδικά όταν ένα τοπικό τραπεζικό σύστημα χρησιμοποιεί το ευρώ. Η ΕΚΤ θεωρεί ζωτικής σημασίας, η εφαρμογή της όποιας σχετικής νομοθεσίας της ΕΕ στη συγκεκριμένη περίπτωση⁽²⁾ να λάβει χώρα σε συμφωνία με την Επιτροπή και την ΕΚΤ, για παράδειγμα με την προσθήκη των σχετικών νομικών πράξεων της ΕΕ και της ΕΚΤ σε παράρτημα της νομισματικής συμφωνίας και τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Εναλλακτικά, το σχέδιο απόφασης θα πρέπει να απαιτεί από τη Γαλλία να πληροφορεί την ΕΚΤ πριν από την έκδοση νομικών πράξεων με αποδέκτη τον Άγιο Βαρθολομαίο, όταν αυτές εμπίπτουν στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της ΕΚΤ. Επιπροσθέτως, πρέπει να θεσπιστεί δικαίωμα των θεσμικών οργάνων της ΕΕ να ζητούν πληροφορίες επί των εν λόγω νομικών πράξεων από τη Γαλλία.

(1) Γνωμοδότηση 1/78, σκέψη 62 και γνωμοδότηση 1/94 σκέψη 17: «τα εν λόγω εδάφη, στο μέτρο που παραμένουν εκτός του πεδίου εφαρμογής της Συνθήκης ΕΟΚ, βρίσκονται έναντι της Κοινότητας στην ίδια κατάσταση με τις τρίτες χώρες. Επομένως, τα κράτη από τα οποία εξαρτώνται τα εδάφη αυτά έχουν τη δυνατότητα να συμμετάσχουν στη συμφωνία όχι ως μέλη της Κοινότητας αλλά ως επιφορτισμένα με τις διεθνείς σχέσεις των εδαφών που εξαρτώνται από αυτά αλλά δεν περιλαμβάνονται στον χώρο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου.»

(2) Βλ. επίσης γνώμη κατόπιν αιτήματος του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης δυνάμει του άρθρου 109 Α παράγραφος 4 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σχετικά με πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για τις νομισματικές ρυθμίσεις στις γαλλικές εδαφικές ενότητες Saint-Pierre-et-Miquelon και Mayotte, ΕΕ C 127 της 7.5.1999, σ. 5.

7.3. Η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται ότι, με την μεταβολή του καθεστώτος του την 1η Ιανουαρίου 2012, ο Άγιος Βαρθολομαίος δεν θα καλύπτεται πλέον από τις άλλως άμεσα εφαρμοστέες διατάξεις της ενωσιακής νομοθεσίας που επιτρέπουν στους αρμόδιους οργανισμούς της ΕΕ, όπως η Ευρωπόλ, να αναλαμβάνουν δράση στον τομέα της καταπολέμησης της πλαστογραφίας τραπεζογραμματίων ευρώ. Καθώς και αυτό το ζήτημα είναι αναγκαίο να αντιμετωπιστεί στη νομισματική συμφωνία, το σχέδιο απόφασης θα πρέπει να αναθέσει στην ΕΕ να συμπεριλάβει μια τέτοια πρόβλεψη στη νομισματική συμφωνία.

Στις περιπτώσεις που η ΕΚΤ υποδεικνύει την τροποποίηση της προτεινόμενης απόφασης, το παράρτημα περιέχει συγκεκριμένες προτάσεις διατύπωσης συνοδευόμενες από την αντίστοιχη αιτιολογία.

Φρανκφούρτη, 11 Μαρτίου 2011.

Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ
Jean-Claude TRICHET

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Προτάσεις διατύπωσης

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροποποιήσεις που προτείνει η ΕΚΤ ⁽¹⁾
Τροποποίηση 1 Αιτιολογική σκέψη 6	
«6) Κατά συνέπεια θα πρέπει μια νομισματική συμφωνία να καταστεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Γαλλικής Δημοκρατίας, η οποία θα ενεργήσει προς όφελος της γαλλικής υπερπόντιας κοινότητας του Αγίου Βαρθολομαίου, με σκοπό να εξασφαλιστεί η συνέχιση της εφαρμογής της αντίστοιχης ευρωπαϊκής νομοθεσίας στον Άγιο Βαρθολομαίο.»	«6) Κατά συνέπεια θα πρέπει μια νομισματική συμφωνία να καταστεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Γαλλικής Δημοκρατίας, η οποία θα ενεργήσει προς όφελος της γαλλικής υπερπόντιας κοινότητας του Αγίου Βαρθολομαίου, με σκοπό να εξασφαλιστεί η συνέχιση της εφαρμογής της αντίστοιχης ευρωπαϊκής νομοθεσίας στον Άγιο Βαρθολομαίο. Η ΕΚΤ θα πρέπει να συμπράξει στην εν λόγω διαπραγμάτευση, απαιτείται δε η σύμφωνη γνώμη της για θέματα που εμπίπτουν στο πεδίο της αρμοδιότητάς της.»
Αιτιολογική βάση	
Βλ. Αιτιολογική βάση στην τροποποίηση 5.	
Τροποποίηση 2 Αιτιολογική σκέψη 7	
Νέα αιτιολογική σκέψη	«7) Η εντολή διαπραγμάτευσης δεν αποσκοπεί στην παροχή άδειας ή στην καθ' οιονδήποτε τρόπο χορήγηση στην υπερπόντια κοινότητα του Αγίου Βαρθολομαίου του δικαιώματος να κόβει ή να εκδίδει δικά της κέρματα ευρώ. Εν προκειμένω θα διατηρηθεί η τρέχουσα κατάσταση όσον αφορά τη χρήση των κερμάτων ευρώ.»
Αιτιολογική βάση	
Βλ. παράγραφο 2 της παρούσας γνώμης. Η ΕΚΤ θεωρεί ότι η ασφάλεια δικαίου και η διαφάνεια αναφορικά με το ζήτημα αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικές, δεδομένου ότι πρόκειται για την πρώτη νομισματική συμφωνία που καλύπτει εδαφική περιφέρεια ΥΧΕ και, ως εκ τούτου, μπορεί να αποτελέσει προηγούμενο.	
Τροποποίηση 3 Άρθρο 1 στοιχείο δ)	
Νέα διάταξη	«δ) Η Γαλλική Δημοκρατία υπέχει την υποχρέωση να διασφαλίζει την ορθή και πλήρη εφαρμογή στον Άγιο Βαρθολομαίο των άλλως άμεσα εφαρμοστέων νομικών πράξεων της ΕΕ και της ΕΚΤ, η δε εποπτεία της εφαρμογής τους θα παραμείνει υπό την ευθύνη των γαλλικών αρχών, οι οποίες θα ενημερώνουν πλήρως την Επιτροπή και την ΕΚΤ ταυτόχρονα.»
Αιτιολογική βάση	
Βλ. παράγραφο 7.2 της παρούσας γνώμης.	
Τροποποίηση 4 Άρθρο 1 στοιχείο ε)	
Νέα διάταξη	«ε) Η νομισματική συμφωνία επεκτείνει την εφαρμογή της απόφασης του Συμβουλίου της 6ης Απριλίου 2009 για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Υπηρεσίας (Ευρώπολ) (*) στον Άγιο Βαρθολομαίο αναφορικά με την παραχάραξη τραπεζογραμματίων ευρώ. (*) EE L 121 της 15.5.2009, σ. 37.»

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροποποιήσεις που προτείνει η ΕΚΤ ⁽¹⁾
----------------------------------	--

Αιτιολογική βάση

Βλ. παράγραφο 7.3 της παρούσας γνώμης. Η ΕΚΤ θεωρεί ότι η Γαλλία δεν μπορεί μονομερώς να επεκτείνει το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων της Ευρώπης για την διαφύλαξη του κύρους των τραπεζογραμματίων ευρώ.

Τροποποίηση 5

Άρθρο 2

«Η Επιτροπή θα διεξάγει τις διαπραγματεύσεις με τη Γαλλική Δημοκρατία, η οποία θα ενεργήσει προς όφελος της γαλλικής υπερπόντιας κοινότητας του Αγίου Βαρθολομαίου. Η ΕΚΤ θα συμπράξει πλήρως στις διαπραγματεύσεις και θα πρέπει να εξασφαλιστεί η σύμφωνη γνώμη της για θέματα που εμπίπτουν στο πεδίο της αρμοδιότητάς της.»	«Η Επιτροπή θα διεξάγει τις διαπραγματεύσεις με τη Γαλλική Δημοκρατία, η οποία θα ενεργήσει προς όφελος της γαλλικής υπερπόντιας κοινότητας του Αγίου Βαρθολομαίου. Η ΕΚΤ θα συμπράξει πλήρως στις διαπραγματεύσεις και θα απαιτείται η σύμφωνη γνώμη της για θέματα που εμπίπτουν στο πεδίο της αρμοδιότητάς της.»
---	--

Αιτιολογική βάση

Η σαφής και απεριφραστή αυτή διατύπωση αναφορικά με το ρόλο της ΕΚΤ έχει χρησιμοποιηθεί σε αρκετές αποφάσεις του Συμβουλίου σχετικά με εντολές για τη διεξαγωγή διαπραγματεύσεων και σε νομισματικές συμφωνίες. Το πιο πρόσφατο παράδειγμα είναι το άρθρο 3 της απόφασης του Συμβουλίου για τις λεπτομέρειες αναδιαπραγμάτευσης της νομισματικής σύμβασης μεταξύ της Γαλλικής Δημοκρατίας, ενεργούσας εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και της Αυτού Γαληνοτάτης Υψηλότητας του Πρίγκιπα του Μονακό (δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα).

Τροποποίηση 6

Νέο άρθρο 3

Δεν υπάρχει διάταξη	«Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίζεται στη νομισματική συμφωνία ως αρμόδιο για την επίλυση των διαφορών που ενδέχεται να ανακύψουν κατά την ερμηνεία και την εφαρμογή της συμφωνίας.»
---------------------	--

Αιτιολογική βάση

Βλ. παράγραφο 7.1 της παρούσας γνώμης.

(1) Οι έντοντοι χαρακτήρες στο κυρίως κείμενο αφορούν τα σημεία των οποίων την προσθήκη προτείνει η ΕΚΤ. Η χρήση διαγράμμισης στο κυρίως κείμενο αφορά τα σημεία των οποίων τη διαγραφή προτείνει η ΕΚΤ.